

OBZAR PROBLEMOWY: WSPARCIE UKIERUNKOWANE NA ZMIANY W DOSTĘPIE DO USŁUG OŚWIATOWYCH I WYRÓWNYWANIA SZANS EDUKACYJNYCH

LP	Typ wsparcia	Obszar problemowy	sposób wdrożenia i instytucja właściwa	Termin	Weryfikacja			
2	Wspieranie edukacji przedszkolnej	<p>Niedostatki w dostępie do edukacji przedszkolnej na obszarach wiejskich stanowią jedną z fundamentalnych barier dostępu do edukacji, gdyż zwiększają dysproporcje w zakresie socjalizacji i umiejętności uczenia się już na wczesnym etapie rozwoju dzieci; jest to również kluczowy czynnik dziedziczenia statusu.</p> <p>Zjawisko, choć najdotkliwsze na obszarach wiejskich, jest również znaczące dla grup defaworyzowanych w miastach i dla miejskich obszarów defaworyzowanych (np. odczuwających skutki restrukturyzacji gospodarki). W rodzinach o niższych aspiracjach edukacyjnych brak jest świadomości wagi wczesnej edukacji przedszkolnej.</p> <p>Problemem jest także brak trwałych lokalnych polityk edukacyjnych, w tym dotyczących edukacji najmłodszych: praktyki w zarządzaniu edukacją przedszkolną oraz brak współpracy różnorodnych podmiotów na poziomie lokalnym, w tym funkcjonowania partnerstw na rzecz edukacji.</p>	<p>Adresat rekomendacji: Ministerstwo Rozwoju Edukacji Regionalnego, Ministerstwo Narodowej (komponent centralny), IP (komponent regionalny)</p> <p>W ramach Poddziałania 9.1.1 przewidziano opracowanie i realizację kampanii informacyjnych nakierowanych na promowanie edukacji przedszkolnej. W dokumentach programowych PO KL w ramach Priorytetu trzeciego przewidziano również realizację ogólnopolskiej kampanii upowszechniającej model uczenia się przez całe życie (w ramach której planuje się również promowanie edukacji przedszkolnej).</p>	Plany Działania 2008 - 2010	<p>Rekomendację wdrożono zgodnie opisem na poziomie:</p> <p>MRR MEN</p> <p>województwa opolskiego województwa dolnośląskiego województwa mazowieckiego województwa świętokrzyskiego województwa warmińsko mazurskiego województwa małopolskiego województwa lubelskiego województwa łódzkiego województwa śląskiego województwa wielkopolskiego województwo lubelskie Województwo wielkopolskie</p>			
	Skala ważności	<table border="1"> <tr> <td>Nieznacznym</td> <td>Istotny</td> <td>Krytyczny</td> </tr> </table>	Nieznacznym	Istotny	Krytyczny			
Nieznacznym	Istotny	Krytyczny						
	Rekomendacja	<p>Upowszechnienie edukacji przedszkolnej powinno stać się w Polsce jednym z najważniejszych priorytetów polityki społeczno – edukacyjnej, w tym lokalnych polityk edukacyjnych. W związku z tym należy:</p> <p>a) zaprojektować i przeprowadzić ogólnopolską kampanię wyjaśniającą społeczeństwu znaczenie wczesnej edukacji dla kariery edukacyjnej i życiowej dziecka.</p>						

LP	Typ wsparcia	Obszar problemowy	sposób wdrożenia i instytucja właściwa	Termin	Weryfikacja
		<p>b) podjąć akcję promowania najlepszych samorządowych praktyk zarządzania edukacją oraz tworzenia lokalnych polityk edukacyjnych;</p> <p>c) równolegle prowadzić akcję promocji lokalnych partnerstw na rzecz edukacji jako metody tworzenia trwałych, lokalnych polityk edukacyjnych, uwzględniających edukację przedszkolną</p>	<p>Adresat rekomendacji: Ministerstwo Edukacji Narodowej</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ministerstwo Edukacji Narodowej powinno podjąć działania w zakresie identyfikacji a następnie rozpromowania najlepszych praktyk w zakresie najbardziej efektywnych sposobów zarządzania edukacją na poziomie samorządowym (z uwzględnieniem zasady partnerstwa społeczno-samorządowego). W celu wdrożenia przedmiotowej rekomendacji niezbędne jest zacieśnienie współpracy MEN z regionalnymi IP, a następnie wydanie podręcznika zawierającego opis najlepszych praktyk realizowanych w przedmiotowym zakresie. <p>Działania takie powinny być podejmowane w szczególności poprzez projekty realizowane w ramach Priorytetu 3 PO KL, w zakresie realizacji działań informacyjno-promocyjnych.</p> 	<p>31 marca 2009 r.</p> <p>Plany Działania 2009 - 2013</p>	<p>Rekomendację wdrożono na poziomie: MEN, poprzez opracowanie i upowszechnienie publikacji <i>Europejski Fundusz Społeczny dla Edukacji. Podstawowe zagadnienia za zakresu zarządzania projektami - doświadczenia z wdrażania Działania 2.1 i 2.2 SPO RZL 2004-2006</i>. Publikacja wydana w nakładzie 35.000 egz. przekazana została szkołom i placówkom, organom prowadzącym szkoły, kuratoriom.</p>
		<p>d) W Planach dla Poddziałania 9.1.1 PO KL należy wprowadzić preferencję dla projektów uwzględniających element partnerstwa oraz tworzenie trwałej, lokalnej polityki edukacyjnej;</p>	<p>Adresat rekomendacji: IP</p> <p>W ramach tworzenia Planów Działań, Instytucja Zarządzająca rekomenduje, aby kryterium partnerstwa społeczno – samorządowego zostało potraktowane jako kryterium strategiczne przy wyborze projektów ubiegających się o dofinansowanie w przedmiotowym zakresie.</p>	<p>Plan Działania na rok 2009.</p>	<p>Rekomendację wdrożono zgodnie z opisem na poziomie: województwa opolskiego województwa dolnośląskiego województwa mazowieckiego województwa świętokrzyskiego województwa warmińsko mazurskiego województwa łódzkiego województwa lubelskiego</p>

LP	Typ wsparcia	Obszar problemowy	sposób wdrożenia i instytucja właściwa	Termin	Weryfikacja		
3	Projekty rozwojowe dla szkół	Typ wsparcia oparty na formule dotacji dla szkół na projekty rozwojowe zyskał bardzo dobre oceny społeczne jako elastyczny i rozwiązujący problemy dostępu do edukacji w sposób kompleksowy.	Adresat rekomendacji: MRR, Ministerstwo Edukacji Narodowej, IP Ministerstwo Edukacji Narodowej powinno podjąć działania nakierowane na rzecz identyfikacji i rozpromowania najlepszych praktyk wypracowanych podczas realizacji projektów w zakresie dotacji rozwojowych dla szkół. Zidentyfikowane programy i narzędzia powinny być wykorzystywane przy realizacji projektów zawierających elementy wdrażania programów i narzędzi efektywnego zarządzania placówką oświatową (w szczególności realizowanych w ramach Poddziałania 9.1.2.), przyczyniających się do poprawy jakości nauczania. Działania takie powinny być prowadzone przez MEN w ramach działań informacyjno-promocyjnych PO KL (Priorytet 3 PO KL)	Plany Działania 2009- 2013	Rekomendację wdrożono zgodnie z opisem na poziomie: MRR MEN województwa dolnośląskiego województwa małopolskiego województwo lubelskie województwo wielkopolskie		
	Skala ważności	Nieznacznym				Istotny	Krytycznym
	Rekomendacja	a) Doświadczenia zebrane w wyniku realizacji tego typu projektów powinny zostać szeroko upowszechnione przy zastosowaniu różnych kanałów informacyjnych. Akcja informacyjna powinna być skierowana do przedstawicieli społeczności wiejskich i małych miast, a także w większych miejscowościach, gdzie mamy do czynienia ze znaczącym występowaniem grup defaworyzowanych, np. na obszarach, na których można obserwować społeczne skutki restrukturyzacji gospodarczej. Jedną z form upowszechnienia powinien być program szkoleniowy, poświęcony tworzeniu tego typu projektów i zarządzaniu nimi.					
4	Wyposażenie szkół w sprzęt komputerowy i oprogramowanie	Placówki otrzymujące sprzęt w ramach projektów Pracownie komputerowe dla szkół oraz Internetowe centra informacji multimedialnej w bibliotekach szkolnych i pedagogicznych zawierały z MEN umowę, która zakazywała wykorzystywania sprzętu odpłatnie oraz na cele nie związane z działalnością dydaktyczną – wychowawczą placówki, w tym na rzecz osób spoza placówki (np. członków społeczności lokalnych). Pozostaje to w sprzeczności z celem projektów, jakim jest umożliwienie uczniom, nauczycielom i środowisku lokalnemu dostępu do internetu poza systemem lekcyjnym. Wyniki badań pokazują, iż zapotrzebowanie na upowszechnianie ICT w społecznościach lokalnych (szczególnie w małych	Adresat rekomendacji: Ograny prowadzące, IP, IZ RPO. Przedmiotowe zapisy powinny zostać uwzględnione na etapie podpisywania umów z poszczególnymi beneficjentami projektów dotyczących wyposażania szkół w sprzęt komputerowy i oprogramowanie realizowanych z wykorzystaniem środków unijnych (RPO) oraz środków budżetowych poszczególnych JST. Jednocześnie możliwość rozszerzenia zakresu korzystania z zakupionego sprzętu, również poza godzinami działania placówki może być finansowana w ramach programów rozwojowych dla szkół realizowanych w ramach Priorytetu IX PO KL.	Działania ciągłe od 1 września 2008 roku	Rekomendacja została uwzględniona zgodnie z opisem na poziomie IP PO KL: Województwa mazowieckiego Województwa warmińsko-mazurskiego Województwa świętokrzyskiego Województwa małopolskiego Województwo lubelskie Województwo wielkopolskie		

LP	Typ wsparcia	Obszar problemowy	sposób wdrożenia i instytucja właściwa	Termin	Weryfikacja			
		<p>miejsowościach, gdzie dostęp do ICT i Internetu nie jest powszechny) jest bardzo duże.</p> <p>Należy podkreślić niekompatybilność tego zapisu z przedstawionym wyżej oraz zaznaczyć, że duża część placówek świadomie łamie zakaz zapisany w umowie wykorzystując zakupiony sprzęt na potrzeby społeczności lokalnych.</p>						
	Skala ważności	<table border="1"> <tr> <td>Nieznacznym</td> <td style="background-color: #cccccc;">Istotny</td> <td>Krytycznym</td> </tr> </table>	Nieznacznym	Istotny	Krytycznym			
Nieznacznym	Istotny	Krytycznym						
		<p>Należy w przyszłości uwzględnić w umowach z placówkami zapisy pozwalające wykorzystywanie zakupionego sprzętu nie tylko przez uczniów placówki, ale także przez członków społeczności lokalnych. Należy jednocześnie uwzględnić w nich zapis gwarantujący, że zakupiony sprzęt będzie dostępny dla uczniów, i przez nich wykorzystywany w głównym stopniu.</p>						

LP	Typ wsparcia	Obszar problemowy	sposób wdrożenia i instytucja właściwa	Termin	Weryfikacja			
5	Wspieranie kształcenia na odległość	<p>W Polsce model kształcenia na odległość jest jeszcze mało popularny i znajduje się ciągle w sferze marginalnych działań w obszarze edukacji. Główne bariery to brak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odpowiednich regulacji prawnych; • odpowiedniego zaplecza technicznego i dostępu do komputerów podłączonych do Internetu w pobliżu zamieszkania i pracy potencjalnych odbiorców; • odpowiednio przygotowanej kadry (pedagogicznej, specjalistycznej i menedżerskiej); • rzetelnej analizy dotyczącej potrzeb w zakresie kształcenia na odległość uwzględniającej sytuację gospodarczo-społeczną kraju oraz oczekiwania indywidualnych odbiorców; • adekwatnych programów i kierunków kształcenia w tym trybie; • centralnego ośrodka koordynacyjno - programowego czuwającego nad całym procesem kształcenia na odległość i koordynującego budowę systemu organizacyjnego dla tego typu kształcenia; • wystarczającego promowania koncepcji kształcenia na odległość; <p>dalekosiężnego programu rozwoju.</p>	<p>Adresat rekomendacji: IZ RPO, IZ PORPW</p> <p>Działania mające na celu dalsze rozpowszechnianie dostępu do ICT będą realizowane w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych oraz Programu Operacyjnego Polska Wschodnia.</p>	Działania ciągle	<p>Rekomendacja wdrażana na bieżąco przez IZ PO RPW</p> <p>W ramach PO RPW realizowany jest projekt Sieci szerokopasmowej Polski Wschodniej (działanie II.1. PO RPW), którego celem jest zapewnienie dostępu do usług szerokopasmowych dla gospodarstw domowych, instytucji publicznych i przedsiębiorców w 5 województwach Polski Wschodniej. Jest on realizowany zgodnie z harmonogramem, który przewiduje jego zakończenie w 2013 r. Na obecnym etapie realizacji projektu jest sporządzane studium wykonalności.</p>			
	Skala ważności	<table border="1"> <tr> <td>Nieznaczný</td> <td>Istotny</td> <td>Krytyczny</td> </tr> </table>	Nieznaczný	Istotny	Krytyczny			
	Nieznaczný	Istotny	Krytyczny					
Rekomendacja	<p>Aby model kształcenia na odległość stał się rzeczywistością, konieczna jest aktywna polityka państwa, która stworzyłaby odpowiednie rozwiązania systemowe. Konieczne jest:</p> <p>a) zapewnienie odpowiedniego zaplecza technicznego i dostępu do komputerów podłączonych do internetu w pobliżu zamieszkania i pracy potencjalnych odbiorców – stąd konieczność inwestowania w wyposażenie;</p>							

LP	Typ wsparcia	Obszar problemowy	sposób wdrożenia i instytucja właściwa	Termin	Weryfikacja
		b) zapewnienie odpowiednio przygotowanej kadry (pedagogicznej, specjalistycznej i menedżerskiej) – konieczność zapewnienia kursów i innych form doskonalenia kadr;	Adresat rekomendacji: IP Szkolenia kadr w przedmiotowym zakresie może być realizowane zarówno w ramach Priorytetu 8 (szkolenia dla trenerów), jak również w ramach Działania 9.4 (szkolenia dla nauczycieli). IP PO KL w ramach uszczegóławiania kryteriów wyboru projektów powinny wprowadzić preferencję dla projektów realizowanych w tym zakresie.	Plany Działania 2009- 2013	Rekomendację wdrożono zgodnie z opisem na poziomie: Województwa opolskiego Województwie warmińsko mazurskim Województwie świętokrzyskim Województwa łódzkiego Województwa małopolskiego Województwie wielkopolskim Zadeklarowano realizację rekomendacji w kolejnych latach wdrażania Programu w: Województwie dolnośląskim Województwie mazowieckim
		c) zapewnienie programów, metod i narzędzi dydak. o gwarantowanej jakości, które wykorzystywane będą do prowadzenia nauczania w trybie <i>na odległość</i> – konieczność inwestowania w opracowywanie takich programów i pomocy dydaktycznych;	Adresat rekomendacji: IP IP powinny podjąć działania mające na celu doprecyzowanie kryteriów wyboru projektów w przedmiotowym zakresie.	Plan Działania na 2009 rok	Rekomendację wdrożono zgodnie z opisem na poziomie: Województwa dolnośląskiego Województwa lubelskiego Województwa łódzkiego Zadeklarowano realizację rekomendacji w kolejnych latach wdrażania Programu w: Województwie mazowieckim Województwie świętokrzyskim Jednocześnie w trzech zidentyfikowanych przypadkach IP zdecydowały o niewdrażaniu przedmiotowej rekomendacji. Sytuacja taka zaistniała w: Województwie opolskim Województwie małopolskim Województwie wielkopolskim
		d) zapewnienie adekwatnych programów i kierunków kształcenia kadry uczącej w trybie e-learning – konieczność przeznaczania środków finansowych na tworzenie kierunków studiów przy	Adresat rekomendacji: MEN, MNiSW. Ministerstwo Edukacji Narodowej, w porozumieniu z Ministerstwem Nauki i Szkolnictwa Wyższego powinno podjąć działania mające na celu stworzenie i	Plany Działania 2009-2013	W przypadku przedmiotowej rekomendacji, żadna ze wskazanych instytucji nie przedstawiła weryfikacji dotyczącej stanu jej wdrożenia - nie

LP	Typ wsparcia	Obszar problemowy	sposób wdrożenia i instytucja właściwa	Termin	Weryfikacja
		współpracy z uczelniami wyższymi;	wdrożenie programów kształcenia kadry uczącej w trybie e-learning. Wsparcie takie powinno być prowadzone w ramach Działania 3.3.2. PO KL.		było to również możliwe na podstawie nadesłanych Pańów Działania na rok 2009.
		e) systematyczne badanie potrzeb wynikających z sytuacji gospodarczo-społecznej kraju oraz oczekiwań indywidualnych odbiorców kształcenia na odległość, co pomoże w budowaniu trwałego i rozwijającego się systemu kształcenia i szkolenia na odległość;	Adresat rekomendacji: MEN, IP. Rekomenduje się przeprowadzenie badań potrzeb wynikających z sytuacji gospodarczo-społecznej kraju w ramach projektów systemowych realizowanych przez Ministerstwo Edukacji Narodowej w ramach Poddziałania 3.1.1. O ile będzie to możliwe, rekomenduje się podejście, które zapewni możliwość agregacji danych na poziomie krajowym i dezagregacji na poziomie regionalnym, tak aby dane mogły być wykorzystywane zarówno dla wytyczania kierunków wsparcia w ramach komponentu centralnego, jaki i regionalnego. Instytucje Pośredniczące natomiast powinny wprowadzić w Planach Działań realizowanie badań w zakresie analizy potrzeb grup docelowych objętych wsparciem w ramach poszczególnych projektów, jako jedno z kryteriów strategicznych wyboru projektów.	Plany Działania 2009-2013	Rekomendację wdrożono zgodnie z opisem na poziomie: MEN Województwa warmińsko-mazurskiego Zadeklarowano realizację rekomendacji w kolejnych latach wdrażania Programu w: Województwie opolskim Województwie świętokrzyskim Województwo dolnośląskie zapropomowało wdrożenie rekomendacji w zmienionej formie, uznając, że nie zawsze zasadnym jest promowanie analizy potrzeb w ramach poszczególnych projektów. Niemniej jednak województwo dolnośląskie zakłada stworzenie bazy badań związanych z rynkiem pracy, który zdaniem IP jest powiązany z systemem kształcenia i szkolenia (regionalne obserwatorium rynku pracy), jak również deklaruje realizację projektów badawczych stricte diagnozujących potrzeby poszczególnych grup docelowych. Podobna sytuacja zaistniała również w przypadku województwa małopolskiego Rekomendacja została odrzucona poprzez zakwestionowanie jej zasadności w: Województwie wielkopolskim Województwie mazowieckim

LP	Typ wsparcia	Obszar problemowy	sposób wdrożenia i instytucja właściwa	Termin	Weryfikacja
		f) stworzenie na poziomie centralnym ośrodka koordynacyjno - programowego czuwającego nad całym procesem kształcenia na odległość, wspomagającego powstanie sieci współpracujących ze sobą centrów;	Adresat rekomendacji: MEN Zgodnie z podstawą prawną zawartą w art. 68a ust. 5, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania może określić odrębne zadania dla publicznych placówek kształcenia ustawicznego o zasięgu ogólnokrajowym. W chwili obecnej trwają prace legislacyjne związane z przygotowaniem aktu wykonawczego w postaci rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie publicznych placówek kształcenia ustawicznego, publicznych placówek kształcenia praktycznego oraz publicznych ośrodków dokształcania i doskonalenia zawodowego. Na mocy ww. rozporządzenia, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania powinien podjąć działania nakierowane na założenie publicznej placówki kształcenia ustawicznego o zasięgu ogólnokrajowym, której jednym z zadań byłoby projektowanie i realizowanie przedsięwzięć edukacyjnych dotyczących kształcenia ustawicznego w trybie na odległość.	III kwartał 2008 – wejście w życie rozporządzenia	Rekomendacja częściowo wdrożona: Ministerstwo Edukacji Narodowej zadeklarowało, iż obecnie prowadzone są prace nad ww, rozporządzeniem , jednakże zaznaczyło, iż niezbędne jest przesunięcie planowanego terminu pojawienia się ogłoszenia na IV kwartał 2008 r.
		g) prowadzenie działań promocyjnych i upowszechniających e-learning w Polsce.	Adresat rekomendacji: MEN. Działania takie powinny być podejmowane w ramach kampanii promującej kształcenie ustawiczne, realizowanej w ramach Poddziałania 3.4.2	Plany Działania 2008-2010	Rekomendacja wdrożona: Zapisy takie znalazły się w PD na 2009 rok MEN
6	Doskonalenie kadry placówek kształcących osoby o specjalnych potrzebach edukacyjnych	W ramach projektu <i>Wyposażenie poradni psychologiczno-pedagogicznych w specjalistyczny sprzęt wraz z oprogramowaniem</i> do poradni psychologiczno-pedagogicznych dostarczono wysokiej klasy sprzęt i nowoczesne metody terapeutyczne. Specjaliści pracujący na tym sprzęcie potrzebują dalszych kursów dokształcających, by w pełni z niego korzystać w procesie terapeutycznym dziecka.	Adresat rekomendacji: IP Instytucje Pośredniczące powinny podjąć działania w przedmiotowym zakresie, poprzez doprecyzowanie kryteriów wyboru projektów realizowanych w ramach Działania 9.1 PO KL	Plan Działania na rok 2009.	Rekomendację wdrożono zgodnie z opisem na poziomie: Województwa dolnośląskiego Województwa świętokrzyskiego Województwie wielkopolskim Województwie podkarpackim Zadeklarowano realizację rekomendacji w kolejnych latach wdrażania Programu w:

LP	Typ wsparcia	Obszar problemowy			sposób wdrożenia i instytucja właściwa	Termin	Weryfikacja
	Skala ważności	Nieznaczny	Istotny	Krytyczny			Województwie lubelskim
	Rekomendacja	<p>Wskazane jest zapewnienie osobom prowadzących terapię w doposażonych placówkach możliwości dalszego kształcenia w zakresie metod wykorzystania zakupionego sprzętu oraz umożliwienie konsultacji ze specjalistami w formie stałych spotkań.</p> <p>Pozytywna w tym względzie jest inicjatywa CMPPP, będąca bezpośrednią odpowiedzią na to zapotrzebowanie, w wyniku której organizowane są zjazdy osób zajmujących się BioFeedBackiem w poradniach (inicjatywa nie jest finansowana z EFS).</p>					<p>Rekomendacja została odrzucona poprzez zakwestionowanie jej zasadności w:</p> <p>W województwie Opolskim</p>

LP	Typ wsparcia	Obszar problemowy	sposób wdrożenia i instytucja właściwa	Termin	Weryfikacja
7	Wsparcie systemu doradztwa zawodowego dla osób o specjalnych potrzebach edukacyjnych	Brak działań na rzecz doradztwa zawodowego skierowanego do uczniów, którzy realizują obowiązek szkolny w szkołach specjalnych. Uczniowie o specjalnych potrzebach edukacyjnych nie mogą liczyć na pomoc specjalisty do spraw doradztwa zawodowego w swoich placówkach szkolnych, diagnostycznych i terapeutycznych. Ta grupa uczniów i ich rodzin wymaga szczególnego wsparcia w zakresie planowania przyszłości na rynku pracy.	Adresat rekomendacji: IP Rekomenduje się, aby Instytucje Pośredniczące w ramach wdrażania poszczególnych działań związanych z poradnictwem i doradztwem edukacyjno - zawodowym realizowanych w ramach Priorytetu dziewiątego, podczas dokonywania wyboru projektów uwzględniały również potrzeby placówek kształcenia specjalnego w przedmiotowym zakresie. W tym celu niezbędne jest odpowiednie uszczegółowienie kryteriów wyboru projektów, w taki sposób, aby umożliwić uzyskania wsparcia w tym zakresie placówkom działającym na rzecz osób o specjalnych potrzebach edukacyjnych.	Plany Działania na lata 2009 - 2013	Rekomendację wdrożono zgodnie z opisem na poziomie: Województwa dolnośląskiego Województwa mazowieckiego Województwa świętokrzyskiego Województwa łódzkiego Województwa lubelskiego Zadeklarowano realizację rekomendacji w kolejnych latach wdrażania Programu w: Województwie opolskim Województwie warmińsko-mazurskim zaproponowało wdrożenie rekomendacji w zmienionej formie: W PD 2008 województwa wielkopolskiego uwzględniono w kryteriach wyboru projektów placówki kształcenia zawodowego, które działają na rzecz osób o specjalnych potrzebach
	Skala ważności	Nieznacznym Istotnym Krytycznym			
	Rekomendacja	Wskazane jest wprowadzenie doradztwa zawodowego skierowanego do uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych, angażujące do współpracy placówki szkolne, PPP, PUP. W tym celu należałoby: a) przeszkolić doradców zawodowych do potrzeb osób o specjalnych potrzebach edukacyjnych i ich rodzin, b) przygotować specjalne publikacje dla tych osób dotyczące możliwości dalszego kształcenia i zatrudnienia c) zapewnić środki na zatrudnienie doradców			
		b) przygotować specjalne publikacje dla tych osób dotyczące możliwości dalszego kształcenia i zatrudnienia	Adresat rekomendacji: MEN W ramach realizacji Priorytetu 3, rekomenduje się Ministerstwu Edukacji Narodowej podjęcie działań w przedmiotowym zakresie. W Poddziałaniu 3.4.3 PO KL MEN powinien podjąć działania nakierowane na rzecz publikowania specjalistycznego biuletynu dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych oraz doradców zawodowych pracujących z takimi osobami.	Plany Działania 2010-2013	W przypadku przedmiotowej rekomendacji, wskazana instytucja nie przedstawiła weryfikacji dotyczącej stanu jej wdrożenia - nie było to również możliwe na podstawie nadesłanego Planu Działania na rok 2009.
		c) zapewnić środki na zatrudnienie doradców	Adresat rekomendacji: MRR, IP Środki na zatrudnienie doradców zawodowych są dostępne w ramach programów rozwojowych dla szkół. Rekomenduje się Instytucjom Pośredniczącym, aby przy ustalaniu kryteriów wyboru projektów uwzględniły również potrzeby placówek kształcenia specjalnego w przedmiotowym zakresie.	Plan Działania na 2009 rok.	Rekomendację wdrożono zgodnie z opisem na poziomie: MRR Województwa dolnośląskiego Województwa mazowieckiego Województwa warmińsko-mazurskiego Województwa łódzkiego Województwa lubelskiego

LP	Typ wsparcia	Obszar problemowy	sposób wdrożenia i instytucja właściwa	Termin	Weryfikacja
					Ponadto IP dla województwa wielkopolskiego deklaruje, iż kryteria takie zostały uwzględnione w PD na rok 2008.
8	Wyposażenie placówek kształcących osoby o specjalnych potrzebach edukacyjnych	Placówki współodpowiedzialne za kształcenie osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi borykają się z istotnymi brakami w wyposażeniu w sprzęt komputerowy, multimedialny oraz oprogramowanie.	<p>Adresat rekomendacji: IZ RPO, organy prowadzące szkoły i placówki, MEN,</p> <ul style="list-style-type: none"> Projekty dotyczące wyposażania placówek w sprzęt komputerowy wraz z oprogramowaniem będą realizowane w głównie poprzez Regionalne Programy Operacyjne oraz ze środków budżetowych poszczególnych JST. Zadania MEN w przedmiotowym zakresie powinny się skupiać na monitorowaniu działań organów prowadzących poszczególne placówki oświatowo wychowawcze, poprzez zbieranie odpowiednich danych monitoringowych za pośrednictwem rozbudowanej bazy SIO. Dane które muszą być zbierane w tym zakresie to: <ol style="list-style-type: none"> liczba sztuk zestawów komputerowych do użytku uczniów, w tym z dostępem do internetu (w tym z dostępem szerokopasmowym) liczba sztuk zakupionego sprzętu w pracowniach komputerowych, w bibliotekach szkolnych oraz innych wyposażonych placówkach oświatowych W ramach podejmowania działań w zakresie upowszechniania dostępu do zasobów metodycznych i dydaktycznych dla osób o specjalnych potrzebach edukacyjnych rekomenduje się również dostosowanie portalu Scholaris do potrzeb osób niedowidzących i niedosłyszących. 	<p>Cały okres wdrażania Programu, w miarę istniejących potrzeb.</p> <p>Od 1 września bieżącego roku (okres rozpoczęcia nowego roku szkolnego).</p> <p>Praca ciągła – zgodnie z cyklem zbierania danych w ramach SIO</p> <p>Plany Działania 2009-2013</p>	<p>W przypadku przedmiotowej rekomendacji, żadna ze wskazanych instytucji nie przedstawiła weryfikacji dotyczącej stanu jej wdrożenia - nie było to również możliwe na podstawie nadesłanych Pálnów Działania na rok 2009.</p>
	Skala ważności	Nieznaczny	Istotny	Krytyczny	
	Rekomendacja	<p>Wskazane jest dalsze doposażenie w sprzęt komputerowy i multimedialny oraz oprogramowanie ww. placówek celem unowocześnienia i usprawnienia warsztatu pracy specjalisty (psychologa, pedagoga, nauczyciela).</p> <p>Ponadto doposażenie placówek w najnowszy sprzęt komputerowy posłużyłoby do celów promocyjno-informacyjnych, w tym do prowadzenia stron www, dzięki którym możliwe byłoby szersze dotarcie do nauczycieli, rodziców, dzieci i młodzieży.</p>			

OBSZAR PROBLEMOWY: WSPARCIE UKIERUNKOWANE NA PODNOSZENIE JAKOŚCI KSZTAŁCENIA

L P	Typ wsparcia	Obszar problemowy			sposób wdrożenia i instytucja właściwa	Termin	Weryfikacja
9	Wyposażenie szkół w sprzęt komputerowy i oprogramowanie	Kryteria wyboru projektów <i>Pracownie komputerowe dla szkół</i> oraz <i>Internetowe centra informacji multimedialnej w bibliotekach szkolnych i pedagogicznych</i> eliminowały najmniejsze i najsłabiej wyposażone szkoły. Placówki takie znajdują się najczęściej na terenach najgorzej rozwiniętych, gdzie dostęp do edukacji i kształcenia i ich jakość są najniższe. Ani MEN ani żadna inna centralna instytucja nie realizowała i nie realizuje projektu ukierunkowanego na upowszechnianie ICT w małych szkołach. Znaczenie problemu jest istotne gdyż na obszarach o słabszym upowszechnieniu ICT szkoła często jest głównym centrum dyfuzji technologii i wiedzy informatycznej.			Adresat rekomendacji: MEN, IZ RPO <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rekomenduje się, aby projekty realizowane w przedmiotowym zakresie z wykorzystaniem środków budżetowych JST oraz w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych uwzględniały potrzeby małych szkół, a tym samym nadal umożliwiły zakup mobilnych zestawów informatycznych. ▪ Ministerstwo Edukacji Narodowej powinno natomiast objąć zwierzchność nad monitorowaniem wdrożenia przedmiotowej rekomendacji w zakresie działań podejmowanych w tym obszarze przez poszczególne organy prowadzące poprzez zbieranie odpowiednich danych monitoringowych za pośrednictwem rozbudowanej bazy SIO. Dane które muszą być zbierane w tym zakresie to: <ol style="list-style-type: none"> 1. liczba sztuk przenośnych zestawów komputerowych do użytku uczniów, w tym z dostępem do internetu (w tym z dostępem szerokopasmowym) 2. liczba sztuk zakupionego sprzętu w pracowniach komputerowych, w bibliotekach szkolnych oraz innych wyposażonych placówkach oświatowych 	<p>Przez cały okres wdrażania Programu, w miarę istniejących potrzeb.</p> <p>Od 1 września 2008 r. (okres rozpoczęcia nowego roku szkolnego). Praca ciągła – zgodnie z cyklem zbierania danych w SIO</p>	<p>W przypadku przedmiotowej rekomendacji, żadna ze wskazanych instytucji nie przedstawiła weryfikacji dotyczącej stanu jej wdrożenia - nie było to również możliwe na podstawie nadesłanych Państw Działania na rok 2009.</p>
	Skala ważności	Nieznacznym	Istotny	Krytyczny			
	Rekomendacja	Uznając funkcjonowanie szkół małych za zjawisko pozytywne w małych społecznościach należy rozważyć opracowanie programów adekwatnych do ich potrzeb. Rozwiązaniem rekomendowanym jest zakup mobilnych zestawów informatycznych, do użytkowania których nie ma potrzeby przeznaczania osobnych pomieszczeń.					

LP	Typ wsparcia	Obszar problemowy	sposób wdrożenia i instytucja właściwa	Termin	Weryfikacja
		<p>a) dobrze sprawdzającym się pomysłem do wykorzystania sprzętu ICT w nauczaniu różnych przedmiotów jest mobilny zestaw laptop plus rzutnik. Takie zestawy mogą przyczynić się do podniesienia stopnia, w jakim korzysta się ze sprzętu na lekcjach innych niż informatyka;</p>	<p>Adresat rekomendacji: organy prowadzące, MEN, IZ RPO</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Rekomenduje się, aby organy prowadzące szkoły i placówki oświatowe oraz Instytucje Zarządzające Regionalnymi Programami Operacyjnymi uszczegółowiły kryteria wyboru projektów w przedmiotowym zakresie. Wsparcie powinno być realizowane w sposób umożliwiający wdrażanie projektów uwzględniających wyposażenie placówek edukacyjnych w mobilne zestawy komputerowe, które będą wykorzystywane na potrzeby prowadzenia lekcji innych niż informatyka. ▪ Ministerstwo Edukacji Narodowej powinno natomiast monitorować działania poszczególnych JST w przedmiotowym zakresie, poprzez zbieranie odpowiednich danych monitoringowych za pośrednictwem rozbudowanej bazy SIO. Dane które muszą być zbierane w tym zakresie to: <ol style="list-style-type: none"> 1. liczba sztuk zestawów komputerowych do użytku uczniów, w tym z dostępem do internetu (w tym z dostępem szerokopasmowym) 2. liczba sztuk zakupionego sprzętu w pracowniach komputerowych, w bibliotekach szkolnych oraz innych wyposażonych placówkach oświatowych 	<p>Działania ciągłe.</p> <p>Od 1 września 2008 r. (okres rozpoczęcia nowego roku szkolnego). Praca ciągła – zgodnie z cyklem zbierania danych w SIO</p>	<p>W przypadku przedmiotowej rekomendacji, żadna ze wskazanych instytucji nie przedstawiła weryfikacji dotyczącej stanu jej wdrożenia - nie było to również możliwe na podstawie nadesłanych Państw Działania na rok 2009.</p>

LP	Typ wsparcia	Obszar problemowy	sposób wdrożenia i instytucja właściwa	Termin	Weryfikacja
		b) ważną z punktu widzenia rozwoju społeczeństwa informacyjnego na etapie szkolnym, jest kwestia dalszego doskonalenia nauczycieli w wykorzystywaniu ICT w procesie kształcenia oraz zapewnienie odpowiedniej jakości programów i materiałów multimedialnych używanych do prowadzenia zajęć.	Adresat rekomendacji: MEN, IP Wsparcie polegające na tworzeniu nowych oraz modernizacji istniejących treści i metod kształcenia, będzie realizowane w ramach Poddziałania 3.3.3 PO KL. Ministerstwo Edukacji Narodowej powinno realizować przedmiotowe działania w szczególności poprzez rozwój i promocję portalu edukacyjnego Scholaris. IP w ramach doprecyzowania kryteriów wyboru projektów w ramach Priorytetu 9 powinny zwrócić szczególną uwagę na potrzeby w zakresie doskonalenia nauczycieli z wykorzystywania ICT w procesie nauczania.	Plany Działania 2009-2013	Rekomendację wdrożono zgodnie z opisem na poziomie: MEN (częściowo) Województwa opolskiego Województwa dolnośląskiego Województwa mazowieckiego Województwa warmińsko-mazurskiego Województwa świętokrzyskiego Województwa łódzkiego Województwa lubelskiego Województwa zachodniopomorskiego W województwie Małopolskim rekomendację wdrożono w zmodyfikowanej formie: W związku z tym, iż doskonalenie nauczycieli z zakresu ICT jest niezmiernie ważnym elementem rozwoju dydaktycznego, zamiast doprecyzowania kryteriów wyboru projektu będzie realizowany odrębny projekt systemowy w ramach Działania 9.4 pn. „Doskonalenie zawodowe nauczycieli w dziedzinie wykorzystania technologii informacyjnej” Zadeklarowano realizację rekomendacji w kolejnych latach wdrażania Programu w: Województwie wielkopolskim
11	Wyposażenie szkół w sprzęt komputerowy i oprogramowanie	Wskaźnik określający ilość uczniów przypadających na jedno stanowisko komputerowe w szkole w wyniku realizacji projektów Pracownie komputerowe dla szkół oraz <i>Internetowe centra informacji multimedialnej w bibliotekach szkolnych i pedagogicznych</i> poprawi się znacząco (wg prognoz MEN na 1 stan. komputerowe przypadać będzie 10 uczniów), co przybliży Polskę do średniej europejskiej. Jednakże potrzeby w zakresie wyposażenia placówek w ICT pozostają	Adresat rekomendacji: IZ RPO, JST, MEN <ul style="list-style-type: none"> Projekty dotyczące wyposażania placówek w sprzęt komputerowy wraz z oprogramowaniem będą realizowane w głównej mierze z poprzez Regionalne Programy Operacyjne oraz z wykorzystaniem środków poszczególnych JST, działających jako organy prowadzące szkoły i inne placówki oświatowe. W celu wdrożenia przedmiotowej 	cały okres wdrażania Programu, w miarę istniejących potrzeb.	W przypadku przedmiotowej rekomendacji, żadna ze wskazanych instytucji nie przedstawiła weryfikacji dotyczącej stanu jej wdrożenia - nie było to również możliwe na podstawie nadesłanych Państw Działania na rok 2009.

LP	Typ wsparcia	Obszar problemowy	sposób wdrożenia i instytucja właściwa	Termin	Weryfikacja
		bardzo duże.			
	Skala ważności	Nieznaczny Istotny Krytyczny	<p>rekomendacji należy uściślić kryteria wyboru projektów w sposób uwzględniający liczbę uczniów przypadających na jedno stanowisko komputerowe w danej placówce.</p> <p>Ministerstwo Edukacji Narodowej powinno objąć zwierzchność nad stanem wdrażania przedmiotowej rekomendacji poprzez zbieranie danych w tym zakresie w SIO.</p>	<p>Plan Działania na rok 2009</p> <p>od 1 września bieżącego roku (okres rozpoczęcia nowego roku szkolnego). Praca ciągła – zgodnie z cyklem zbierania danych w SIO</p>	
	Rekomendacja	Wsparcie ukierunkowane na wyposażenie placówek w ICT powinno być kontynuowane. Kluczową kwestią jest dobranie odpowiednich kryteriów przyznawania wsparcia, które umożliwią ubieganie się o sprzęt ICT placówkom najbardziej potrzebującym.			
12	Edukacyjny Portal Internetowy	Po zakończeniu realizacji projektu Edukacyjny Portal Internetowy z dniem 31 grudnia 2006, nie opracowano formuły, w jaki sposób w przyszłości prowadzić portal pt. Internetowe Centrum Zasobów Edukacyjnych, kto ma być administratorem portalu oraz z jakich środków powinien być finansowany. Obecnie zasoby edukacyjne portalu nie są rozbudowywane, brak jest też opiekuna strony, co jest znaczącym zagrożeniem dla trwałości wsparcia. Zapis o kontynuowaniu rozbudowywania i funkcjonowania portalu jest zawarty w dokumentach programowych na lata 2007 – 2013. Zaznaczyć jednak należy, że formuła projektowa nie jest formułą optymalną w przypadku działań tego typu.	<p>Adresat rekomendacji: MEN</p> <p>W ramach Priorytetu 3 planowane są działania nakierowane na rozwój i modernizację treści zamieszczonych na portalu Scholaris. Aby jednak zachować ciągłość funkcjonowania portalu niezbędne jest opracowanie strategii rozwoju tego narzędzia. W związku z powyższym rekomendowane jest Ministerstwu Edukacji Narodowej przedstawienie strategii rozwoju Portalu do końca obecnego okresu programowania oraz po jego zakończeniu (z uwzględnieniem przesunięcia ciężaru finansowania ze środków strukturalnych na środki budżetowe MEN).</p>	31 grudnia 2010 r.	<p>Rekomendacja w trakcie realizacji:</p> <p>W Planie Działania MEN na rok 2009 w ramach Poddziałania 3.3.3., w projekcie <i>Upowszechnienie innowacyjnych programów i metod oraz najlepszych praktyk, m. in. poprzez rozwój portalu edukacyjnego Scholaris</i>, przewidziane jest osiągnięcie następujących rezultatów:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozwój i wdrożenie aplikacji internetowych Web 2.0 i Web 3.0 – bieżące tworzenie zasobów dla portalu, – prowadzony serwis informacyjny, – Docelowo, na koniec realizacji projektu w 2011 r. zaplanowano osiągnięcie rezultatów: <p>Model edukacji wirtualnej, spełniający kryteria do zaimplementowania w Unii Europejskiej jako przykład dobrej praktyki w postaci w pełni funkcjonalnego i stale rozwijanego Systemu Edukacji Wirtualnej (SEW), składający się z:</p> <ul style="list-style-type: none"> – portalu zasobowo-
	Skala ważności	Nieznaczny Istotny Krytyczny			
	Rekomendacja	Wskazane jest, aby funkcjonowanie i aktualizowanie portalu zachowywało ciągłość; portal powinien mieć stałą opiekę. Rekomendowane jest, aby portal zarządzany był przez stałego administratora w MEN i był finansowany ze środków budżetowych. Natomiast w formie projektów realizować należy			

LP	Typ wsparcia	Obszar problemowy	sposób wdrożenia i instytucja właściwa	Termin	Weryfikacja
		budowanie zasobów, czyli opracowywanie nowych materiałów i usług dostępnych na portalu.			<p>społecznościowego scholaris,</p> <ul style="list-style-type: none"> - części zasobowej zawierającej możliwie najpełniejszą bazę zasobów edukacyjnych, - spójnego, funkcjonalnego systemu e-klasy, e-szkoły, e-doskonalenia, - systemu ścieżek kariery nauczycieli i uczniów w systemie edukacji wirtualnej, - Systemu Informacji Oświatowej zintegrowanego z portalem zasobowym, - zintegrowanych środowisk: edukatorów, nauczycieli, rodziców i uczniów w ramach społeczności portalowej, - zintegrowanych w ramach portalu różnych inicjatyw edukacyjnych MEN i pozostałych uczestników życia publicznego w Polsce i zagranicą <p>Realizacja projektu została powierzona Centralnemu Ośrodkowi Doskonalenia Nauczycieli jako beneficjentowi systemowemu – stosowne zmiany w szczegółowym Opisie Priorytetu III PO KL zostały zgłoszone do Instytucji Zarządzającej.</p>

LP	Typ wsparcia	Obszar problemowy			sposób wdrożenia i instytucja właściwa	Termin	Weryfikacja
14	Edukacyjny Portal Internetowy	Czynnikiem negatywnie wpływającym na wykorzystywanie programów, materiałów i usług dostępnych na portalu Internetowe Centrum Zasobów Edukacyjnych scholaris.pl jest niewystarczający poziom umiejętności nauczycieli w korzystaniu z oferty. Portal jest wykorzystywany w niepełnym zakresie i nie przez wszystkich potencjalnych użytkowników. Brak jest kultury korzystania przez edukatorów z elektronicznych i multimedialnych materiałów do prowadzenia lekcji.			Adresat rekomendacji: MEN, IP <ul style="list-style-type: none"> a) Pilotażowe szkolenia nauczycieli w zakresie wykorzystania zasobów portalu Scholaris zostały zrealizowane w drugiej połowie 2007 roku przez CODN na zlecenie MEN. Konieczne są dalsze szkolenia nauczycieli w ramach Działania 9.4 PO KL w przedmiotowym zakresie. Instytucje Pośredniczące w ramach uszczegóławiania kryteriów wyboru projektów powinny zwrócić uwagę na duże zapotrzebowanie w zakresie kontynuowania wsparcia w zakresie wykorzystywania ICT dla nauczycieli. Jednocześnie Ministerstwo Edukacji Narodowej powinno podjąć działania nakierowane na promocję samego portalu oraz treści na nim zawartych. W tym celu do szkół powinny zostać skierowane różnymi kanałami (broszury, promująca akcja mailingowa, etc.) informacje o celu, zakresie oraz sposobie korzystania z oferty portalu. 	Plany Działania 2009-2013	Rekomendację wdrożono zgodnie z opisem na poziomie: Województwa dolnośląskiego Województwa warmińsko-mazurskiego Województwa świętokrzyskiego Województwa łódzkiego Rekomendacja w trakcie realizacji w ramach działań podejmowanych przez MEN (opisanych w pkt 12) Jednocześnie IP województwa mazowieckiego deklaruje, iż W ramach Działania 9.4, proponowana rekomendacja nie została ujęta w PD 2009 r. ponieważ nauczyciele byli już przeszkoleni w zakresie wykorzystania zasobów portalu Scholaris, Zadeklarowano realizację rekomendacji w kolejnych latach wdrażania Programu w: Województwie lubelskim Województwie wielkopolskim
	Skala ważności Rekomendacja	Nieznacznym	Istotny	Krytyczny			
15	Doskonalenie nauczycieli w wykorzystywaniu ICT	Umiejętności wykorzystywania ICT w procesie nauczania przez nauczycieli wymagają ciągłego doskonalenia.			Adresat rekomendacji: MEN Ministerstwo Edukacji Narodowej powinno podjąć działania nakierowane na promocję zarówno samego portalu, jak i treści na nim zamieszczanych (patrz pkt. 14). Jednocześnie Ministerstwo powinno rekomendować placówkom wyposażonym w sprzęt komputerowy wraz z oprogramowaniem,	Plany Działania 2009-2010	Rekomendacja w trakcie realizacji w ramach działań podejmowanych przez MEN (opisanych w pkt 12)
	Skala ważności	Nieznacznym	Istotny	Krytyczny			

LP	Typ wsparcia	Obszar problemowy	sposób wdrożenia i instytucja właściwa	Termin	Weryfikacja
	Rekomendacja	Rekomendowane jest, aby sprzęt komputerowy zakupiony w ramach projektów <i>Pracownie komputerowe dla szkół</i> oraz <i>Internetowe centra informacji multimedialnej w bibliotekach szkolnych i pedagogicznych</i> był wykorzystywany do wewnętrznych szkoleń dla nauczycieli z zakresu korzystania z ICT w procesie nauczania. Warto rozważyć również opracowanie kursów korzystania z pomocy multimedialnych dostępnych na portalu Centrum Zasobów Edukacyjnych scholaris.pl	przeprowadzanie wewnętrznych szkoleń w zakresie wykorzystywania ICT (z uwzględnieniem potrzeb oraz możliwości poszczególnych placówek w tym zakresie).		
16	Wsparcie systemu akredytacji	Konieczność uaktualnienia rozporządzenia o akredytacji	Adresat rekomendacji: MEN Rekomendacja została już częściowo wdrożona w zakresie określenia zasad monitorowania placówek akredytowanych, które to zasady zostały już zawarte w rozporządzeniu w sprawie akredytacji. Nadzór nad placówkami, które otrzymały akredytację sprawuje kurator oświaty. Zgodnie z § 17 cyt. rozporządzenia, jeżeli kurator ustali, że placówka, która posiada akredytację, przestała spełniać którykolwiek z wymaganych warunków, wyznacza placówce termin usunięcia uchybień, a w przypadku gdy ta nie usunie ich w wyznaczonym terminie, może cofnąć przyznaną akredytację. Ponadto, w ramach monitorowania procesu i efektów uczenia się osób dorosłych, realizowany jest projekt pn. „Prowadzenie monitoringu działalności instytucji akredytowanych”, współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, który powinien zakończyć się do 30 czerwca br. Opracowany w ramach projektu raport pozwoli na uzyskanie informacji na temat procesu wdrażania i rezultatów dotychczasowego systemu akredytacji w Polsce. Wnioski z raportu będą stanowić podstawę do utrzymania lub zmiany systemu akredytacji placówek prowadzących kształcenie w formach pozaszkolnych. Jakkolwiek MEN zamierza znowelizować	Nowelizacja rozporządzenia powinna zostać przeprowadzona do końca 2009 roku.	Rekomendacja częściowo wdrożona: Ministerstwo Edukacji Narodowej zadeklarowało, iż opracowany został raport na temat procesu wdrażania i rezultatów dotychczasowego systemu akredytacji w Polsce. Planowane są spotkania konsultacyjne z kuratoriami oświaty.
	Skala ważności	Nieznacznym Istotny Krytyczny			
	Rekomendacja	Należy uaktualnić rozporządzenie o akredytacji o zapisy dotyczące wprowadzenia obowiązku audytu placówek i form, które otrzymały akredytację, określające zasady monitorowania placówek akredytowanych, zrównujące zasady uzyskiwania akredytacji przez różne podmioty i instytucje prowadzące kształcenie ustawiczne			

LP	Typ wsparcia	Obszar problemowy	sposób wdrożenia i instytucja właściwa	Termin	Weryfikacja
			rozporządzenie w sprawie akredytacji placówek i ośrodków prowadzących kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych, szczegółowy zakres tej nowelizacji będzie możliwy do określenia dopiero po uzyskaniu wyników badań uzyskanych w wyżej wymienionym projekcie, jak również w ramach zaplanowanych na bieżący rok konsultacji z przedstawicielami kuratoriów oświaty, odpowiedzialnymi za procedury akredytacyjne w poszczególnych województwach.		
17	Wsparcie systemu akredytacji	Rynek podaży usług szkoleniowych świadczonych przez różnego rodzaju placówki oświatowe i podmioty gospodarcze jest nadal słabo rozpoznany. Brak jest pełnej statystyki dotyczącej edukacji w formach pozaszkolnych. System informacji o placówkach akredytowanych, który miał to zmienić, jest słabo upowszechniony na poziomie lokalnym i wśród odbiorców usług edukacyjnych. Powstanie bazy nie wpłynęło na upowszechnienie idei akredytacji instytucji edukacyjnych. Zbyt mało placówek jest zainteresowanych jej uzyskaniem.	Adresat rekomendacji: MEN <ul style="list-style-type: none"> W celu wdrożenia przedmiotowych rekomendacji Ministerstwo Edukacji Narodowej powinno podjąć działania zmierzające do stworzenia jednolitego systemu kształcenia ustawicznego i w tym kontekście uspołniło możliwe formy akredytacji i certyfikacji dostępne w ramach tego kształcenia (W PD dla Priorytetu 3 znalazły się zapisy dotyczące stworzenia koncepcji nowego systemu akredytacji placówek doskonalenia nauczycieli, w ramach którego zostaną m.in. opracowane zasady przeprowadzania akredytacji na poziomie centralnym oraz wyszczególnione zadania, które będą mogły być podejmowane jedynie przez placówki posiadające akredytację). Niezbędne jest również podjęcie działań polegających na promowaniu systemu akredytacji wśród placówek działających w zakresie kształcenia ustawicznego oraz jego odbiorców. Działania takie mogą stanowić część kampanii promująco – informacyjnej na rzecz kształcenia ustawicznego, której realizacja planowana jest w ramach Priorytetu 3 PO KL. 	Plany Działania 2008-2013 rozpoczęcie do końca 2008 roku, zgodnie z zapisami Planu Działania.	Rekomendacja w trakcie realizacji: Plan Działania MEN na rok 2009 w ramach Poddziałania 3.3.1. <i>Efektywny system kształcenia i doskonalenia nauczycieli</i> , uwzględnia projekt <i>Ujednolicenie systemu doskonalenia nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem akredytacji placówek doskonalenia nauczycieli</i> Okres realizacji projektu 2008-2013
	Skala ważności	<table border="1"> <tr> <td>Nieznacznym</td> <td style="background-color: #cccccc;">Istotny</td> <td>Krytyczny</td> </tr> </table>			
Nieznacznym	Istotny	Krytyczny			

LP	Typ wsparcia	Obszar problemowy	sposób wdrożenia i instytucja właściwa	Termin	Weryfikacja
18	Wsparcie systemu akredytacji	W skład zespołu akredytacyjnego obok wyznaczonych przedstawicieli kuratora oświaty wchodzi również przedstawiciele wojewódzkich lub powiatowych urzędów pracy oraz przedstawiciel organizacji pracodawców. Grupy te nie zostały objęte wsparciem ukierunkowanym na przygotowanie do przeprowadzania procedur.	Adresat rekomendacji: IP PO KL W ramach realizacji Działania 9.4 rekomendowane jest wsparcie przygotowujące merytorycznie przedstawicieli wojewódzkich i powiatowych urzędów pracy oraz przedstawicieli organizacji przedsiębiorców do pracy w komisjach akredytacyjnych	Przez cały okres programowania	Rekomendację wdrożono zgodnie z opisem na poziomie: Województwa warmińsko-mazurskiego Województwa świętokrzyskiego Zadeklarowano realizację rekomendacji w kolejnych latach wdrażania Programu w: Województwie dolnośląskim Województwa lubelskiego Województwa wielkopolskiego
	Skala ważności	Nieznacznym Istotnym Krytycznym			
19	Wsparcia systemu egzaminów w zewnętrznych	Wzrósł zakres działań komisji egzaminacyjnych wynikający z prowadzenia egzaminów eksternistycznych, egzaminu z języka obcego nowożytnego na poziomie gimnazjum oraz egzaminu maturalnego z filozofii i obowiązkowego dla wszystkich egzaminu maturalnego z matematyki. Planowana jest także zmiana formuły sprawdzianu. Podjęto również z sukcesem próby monitorowania procesu sprawdzania i oceniania prac egzaminacyjnych z wykorzystaniem technologii informacyjnej. Zakupiony sprzęt komputerowy i oprogramowanie ma jednak ograniczone możliwości techniczne i określony czas użytkowania.	Adresat rekomendacji: MEN W ramach wsparcia systemowego realizowanego w ramach Priorytetu trzeciego przewidziano wsparcie skierowane bezpośrednio na doskonalenie umiejętności przedstawicieli komisji egzaminacyjnych. Działania mające na celu modernizację sprzętu komputerowego wraz z oprogramowaniem wykorzystywanym podczas prac powinny być finansowane z budżetu MEN w miarę możliwości finansowych. Podejście takie zagwarantuje ciągłość działań prowadzonych w tym zakresie, którego nie gwarantuje podejście projektowe.	Plany Działania 2008-2013	W przypadku przedmiotowej rekomendacji, Ministerstwo Edukacji Narodowej nie przedstawiło weryfikacji dotyczącej stanu jej wdrożenia - nie było to również możliwe na podstawie nadesłanego Planu Działania na rok 2009.
	Skala ważności	Nieznacznym Istotnym Krytycznym			
20	Kształcenie i	Kształcenie i doskonalenie nauczycieli przestanie być w najbliższym czasie stymulowane i motywowane	Adresat rekomendacji: MEN		Rekomendacja w trakcie realizacji

LP	Typ wsparcia	Obszar problemowy			sposób wdrożenia i instytucja właściwa	Termin	Weryfikacja
	doskonale nie nauczycieli	dążeniem do awansu zawodowego (była to motywacja w pewnym stopniu wypaczająca ideę kształcenia i doskonalenia, ale działała dość sprawnie). Istnieje ryzyko, że wobec braku rozwiązań systemowych, gotowość do kształcenia się nauczycieli, a zwłaszcza doskonalenia, może zacząć słabnąć. Kluczowym problemem jest brak jasno określonej funkcji doradcy metodycznego jako przewodnika rozwoju zawodowego nauczyciela i jako osoby współodpowiedzialnej za wdrażanie i doskonalenia umiejętności opanowanych w ramach studiów.			W obecnym stanie prawnym system doskonalenia nauczycieli umożliwia realizację „modelu nauczyciela kształcącego się przez całe życie”. Placówki doskonalenia nauczycieli przedkładają corocznie do zatwierdzenia do kuratoriów oświaty plany pracy. Kuratoria oświaty mają więc wpływ na działania realizowane przez placówki. Ponadto kuratoria sprawując nadzór pedagogiczny nad szkołami mogą w trybie nadzoru zlecić dyrektorom doskonalenie nauczycieli w pewnych obszarach. Doradcy metodyczni mogą w tym procesie uczestniczyć. Niemniej, aby usprawnić ten system prowadzone są prace koncepcyjne dotyczące systemu kształcenia i doskonalenia nauczycieli i miejsca doradztwa metodycznego w tym systemie. Przedmiotowe działania powinny być realizowane w ramach projektu systemowego MEN Działanie 3.3	Plany Działania 2009-2013	Plan Działania MEN na rok 2009 w ramach Poddziałania 3.3.1. <i>Efektywny system kształcenia i doskonalenia nauczycieli</i> , uwzględnia projekt <i>Ujednolicenie systemu doskonalenia nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem akredytacji placówek doskonalenia nauczycieli</i> Okres realizacji projektu 2008-2013.
	Skala ważności	Nieznaczny	Istotny	Krytyczny			
	Rekomendacja	<p>Konieczne jest przyjęcie rozwiązań systemowych. Model „nauczyciela kształcącego się przez całe życie” może być zrealizowany pod warunkiem:</p> <p>a) zmian prawnych precyzujących i wzmacniających pozycję doradcy metodycznego w systemie oświaty;</p> <p>b) istnienia, w ramach tak określonych lokalnych polityk, systemu wsparcia dla procesu kształcenia i doskonalenia, w którym kluczową rolę powinien odgrywać doradca metodyczny, mający możliwość współpracy z nauczycielem, radą pedagogiczną, dyrektorem i organem prowadzącym; funkcjonowania, w ramach tego systemu, mechanizmów utrwalania nowo nabytych kompetencji oraz promocji ich wykorzystania; warunkiem dodatkowym jest w tym przypadku istnienie na różnych poziomach (szkoły, gminy/powiatu, regionu, kraju) struktur wsparcia i wymiany doświadczeń; jednym z wymagań wobec projektów szkoleniowych powinno być stworzenie warunków sprzyjających komunikacji pomiędzy uczestnikami szkolenia już po jego zakończeniu.</p>			Adresat rekomendacji: MEN	Plany Działania 2009-2013	Plan Działania MEN na rok 2009 w ramach Poddziałania 3.3.1. <i>Efektywny system kształcenia i doskonalenia nauczycieli</i> , uwzględnia projekt <i>Ujednolicenie systemu doskonalenia nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem akredytacji placówek doskonalenia nauczycieli</i> Okres realizacji projektu 2008-2013.
					Sposób wdrożenia przedmiotowej rekomendacji definiuje punkt 20 a)		

LP	Typ wsparcia	Obszar problemowy	sposób wdrożenia i instytucja właściwa	Termin	Weryfikacja
21	Kształcenie i doskonalenie nauczycieli	Nauczyciele, którzy otrzymali wsparcie w ramach projektów dotyczących doskonalenia zawodowego lub też w postaci programów i pomocy metodycznych w wielu przypadkach nie mają możliwości pełnego wykorzystania nabytej wiedzy i umiejętności w pracy dydaktycznej.	Adresat rekomendacji: MEN W chwili obecnej prowadzone są prace koncepcyjne dotyczące systemu kształcenia i doskonalenia nauczycieli i miejsca doradztwa metodycznego w tym systemie. Działania w tym zakresie powinny być realizowane w ramach projektu systemowego MEN w Działaniu 3.3 PO KL.	Plany Działania 2009-2013	Rekomendacja w trakcie realizacji Plan Działania MEN na rok 2009 w ramach Poddziałania 3.3.1. <i>Efektywny system kształcenia i doskonalenia nauczycieli</i> , uwzględnia projekt <i>Ujednolicenie systemu doskonalenia nauczycieli</i> , ze szczególnym uwzględnieniem akredytacji placówek doskonalenia nauczycieli Okres realizacji projektu 2008-2013
	Skala ważności	Nieznacznym Istotny Krytycznym			
	Rekomendacja	Warunkiem wzmacniającym użyteczność badanych projektów jest stworzenie nauczycielom, którzy byli ostatecznymi beneficjentami wsparcia, możliwości transferu nabytych umiejętności i wiedzy do codziennej pracy dydaktycznej. Wymaga to od dyrektorów opracowania i wprowadzenia, bądź też skorzystania z już istniejących rozwiązań systemowych (np. aktywizacja WODN, włączenie w proces doskonalenia i kształcenia doradców metodycznych bez oczekiwania na odpowiednie zmiany prawne) które wzmocniłyby użyteczność i trwałość omawianych projektów. Stanowiłoby to istotny czynnik wpływający na jakość kształcenia.			
22	Kształcenie i doskonalenie nauczycieli	Przygotowanie kadry oświatowej do nauczania w społeczeństwie opartym na wiedzy i w warunkach uczenia się przez całe życie jest nieodpowiednie, brak jest wśród kadry nauczycielskiej potrzeby ciągłego podnoszenia kwalifikacji w trakcie całej swojej pracy zawodowej.	Adresat rekomendacji: MRR, IP, ROEFS W ramach Działań przewidzianych do realizacji w obrębie Priorytetu dziewiątego przewidziano szeroki wachlarz form doskonalenia, rozszerzania nabytych lub uzyskiwania	Plan Działania na 2009 – 2013 r.	Rekomendację wdrożono zgodnie z opisem na poziomie: Województwa opolskiego Województwa dolnośląskiego Województwa mazowieckiego Województwie łódzkim Województwie wielkopolskim
	Skala ważności	Nieznacznym Istotny Krytycznym			

LP	Typ wsparcia	Obszar problemowy	sposób wdrożenia i instytucja właściwa	Termin	Weryfikacja
	Rekomendacja	<p>Zaleca się kontynuację wsparcia skierowanego do kadry oświaty ukierunkowanego na rozwój umiejętności pracy w „szkole XXI wieku”. Kształcenie i doskonalenie powinno być kontynuowane przede wszystkim w tematyce:</p> <ul style="list-style-type: none"> • aktywizujących metod nauczania; • umiejętności pozyskiwania funduszy na wspieranie działań oświatowych; • warsztatów metodycznych; • kursów komputerowych oraz korzystania w nauczaniu z technik ICT; • nauki języków obcych, zwłaszcza na poziomie specjalistycznej terminologii nauczanego przedmiotu; • spraw wychowawczych i radzenia sobie z patologiami społecznymi; • powszechnej opieki nad uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi; • wykorzystywania wyników egzaminów zewnętrznych do diagnozy i poprawy warsztatu pracy nauczyciela; • podnoszenia efektów pracy wychowawczej poprzez aktywną współpracę z rodzicami i środowiskiem ucznia. 	<p>nowych umiejętności dla nauczycieli z uwzględnieniem regionalnych polityk i potrzeb w przedmiotowym zakresie. Instytucje Pośredniczące oraz ROEFS powinny natomiast wdrażać dostępne w ramach Działania 9.4 formy wsparcia skierowane na rzecz nauczycieli z uwzględnieniem zachodzących zmian demograficznych oraz z uwzględnieniem lokalnych uwarunkowań. W tym celu niezbędne jest uszczegółowienie kryteriów wyboru projektów, które umożliwi osiągnięcie założonych dla Działania celów oraz będzie zgodne z przedmiotową rekomendacją.</p>		<p>Województwa lubelskiego</p> <p>Zadeklarowano realizację rekomendacji w kolejnych latach wdrażania Programu w:</p> <p>Województwie świętokrzyskim</p> <p>rekomendację wdrożono w zmodyfikowanej formie:</p> <p>W ramach Działania 9.4 PD 2009 IP województwa małopolskiego przewidziano realizację konkursu otwartego, w którym przewidziano m. in. włączenie, w charakterze ekspertów lub konsultantów praktyków – pracowników zatrudnionych w przedsiębiorstwach, w proces doskonalenia nauczycieli.</p>
23	Kształcenie i doskonalenie nauczycieli	<p>Brak pogłębionej diagnozy rzeczywistych potrzeb beneficjentów ostatecznych oraz problemy z informacją na temat możliwości udziału w projektach skutkowało w przypadku wielu projektów małym zainteresowaniem nauczycieli i problemami z rekrutacją.</p>	<p>Adresat rekomendacji: MEN, IP</p> <p>Instytucje Pośredniczące powinny uczynić realizowanie badań w zakresie analizy potrzeb grup docelowych objętych wsparciem w ramach poszczególnych projektów jednym z kryteriów strategicznych wyboru</p>	<p>Plany Działania 2009-2013</p>	<p>Rekomendację wdrożono zgodnie z opisem na poziomie:</p> <p>Województwa świętokrzyskiego Województwa warmińsko-mazurskiego Województwa podkarpackiego</p> <p>Zadeklarowano realizację</p>
	Skala ważności	<p>Nieznaczny</p> <p>Istotny</p> <p>Krytyczny</p>			

LP	Typ wsparcia	Obszar problemowy	sposób wdrożenia i instytucja właściwa	Termin	Weryfikacja
	Rekomendacja	W badaniu potrzeb szkoleniowych powinno stosować się metody umożliwiające dotarcie nie tylko do najbardziej widocznych grup docelowych i do najocześniejszych potrzeb. Badania takie powinny być prowadzone w sposób ciągły i służyć powstaniu systemu pozyskiwania i przetwarzania informacji na użytek kształcenia i doskonalenia nauczycieli. System badania potrzeb powinien zawierać jako równoważne wobec pozyskiwania informacji komponenty promocji i doradztwa. W badaniu potrzeb szkoleniowych znaczącą rolę powinni odgrywać doradcy metodyczni. W badaniach potrzeb i w zakresie wymiany doświadczeń warto wykorzystać możliwości platformy scholaris.pl, rozbudowanej w ramach projektu EFS Edukacyjny Portal Internetowy. Portal może być włączony w system pozyskiwania i przetwarzania informacji poprzez prowadzenie za jego pośrednictwem ankiet internetowych, monitorowania wykorzystania zasobów, jak również poprzez stymulowanie dyskusji na forach tematycznych, a przynajmniej poprzez ich monitorowanie.	projektów. Przedmiotowa rekomendacja powinna zostać uwzględniona w Planach działania na 2009 rok. MEN powinien dostosować odpowiednio portal scholaris.pl do pozyskiwania i przetwarzania informacji dotyczących kształcenia i doskonalenia nauczycieli.		rekomendacji w kolejnych latach wdrażania Programu w: Województwie lubelskim Województwie wielkopolskim Ponadto w dwóch przypadkach Rekomendację uznano za niezasadną , ze względu na fakt, iż Projektodawca ma obowiązek przedstawienia we wniosku projektowym wyników przeprowadzonej analizy potrzeb grupy docelowej, która ma zostać objęta wsparciem. W związku z powyższym Instytucje Pośredniczące województwa opolskiego oraz dolnośląskiego stoją na stanowisku, iż nie jest konieczne formułowanie niniejszego kryterium.
24	Kształcenie i doskonalenie nauczycieli	Mechanizm awansu nauczycielskiego w ograniczonym stopniu wiąże się z oceną umiejętności i predyspozycji, dokonywaną przez dyrektora szkoły we współpracy z doradcą metodycznym. O awansie decyduje Kuratorium, które nie ponosi za to odpowiedzialności. Głównym czynnikiem jest spełnianie kryteriów formalnych. Powoduje to rozluźnienie związku awansu z potrzebami szkoły i – jeżeli taka istnieje – z lokalną polityką oświatową. Wpływa to również na obniżenie jakości kształcenia, gdyż nauczyciele wybierają formy kształcenia niekoniecznie najlepsze, tylko takie, które są wystarczające dla spełnienia kryteriów formalnych.	Adresat rekomendacji: MEN Problem awansu nauczycieli wykracza poza możliwości finansowania w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, ponieważ jednak jest objęty systemem oświaty, a więc leży w kompetencjach MEN. W związku z powyższym rekomenduje się Ministerstwu Edukacji Narodowej podjęcie działań w przedmiotowym zakresie.	Działania ciągłe	W przypadku przedmiotowej rekomendacji, Ministerstwo Edukacji Narodowej nie przedstawiło weryfikacji dotyczącej stanu jej wdrożenia - nie było to również możliwe na podstawie nadesłanego Planu Działania na rok 2009.
	Skala ważności	Nieznaczny Istotny Krytyczny			
	Rekomendacja	Należy przenieść ciężar decyzji o awansie nauczycieli na dyrektora szkoły działającego w porozumieniu z doradcą metodycznym. Rola kuratorium powinna być ograniczona do kontroli formalnej poprawności awansu.			

**OBSZAR PROBLEMOWY: WSPARCIE UKIERUNKOWANE NA DOPASOWANIE SYSTEMU EDUKACJI DO WYMOGÓW RYNKU PRACY I
SPOŁECZEŃSTWA OPARTEGO NA WIEDZY**

LP	Typ wsparcia	Obszar problemowy	sposób wdrożenia i instytucja właściwa	Termin	Weryfikacja			
25	Wyposażenie placówek kształcenia zawodowego	Wyposażenie dydaktyczne pracowni kształcenia zawodowego wymaga aktualizowania zgodnie z rozwojem naukowym, technicznym i technologicznym właściwym dla danego zawodu. Zmieniają się też wymagania dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej, ochrony środowiska i ergonomii.	<p>Adresat rekomendacji: organy prowadzące szkoły i placówki, MEN, IZ RPO</p> <ul style="list-style-type: none"> Realizowanie wsparcia w przedmiotowym zakresie leży w gestii organów prowadzących szkoły i placówki (środki budżetowe JST) oraz może być finansowane w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych na lata 2007-2013. Jednak działania mające na celu modernizację zakupionego w ramach EFS sprzętu powinny być docelowo monitorowane przez MEN. Podejście takie zagwarantuje ciągłość działań prowadzonych w tym zakresie. 	<p>Przez cały okres wdrażania Programu, w miarę istniejących potrzeb.</p> <p>od 1 września 2008r. (okres rozpoczęcia nowego roku szkolnego). Praca ciągła – zgodnie z cyklem zbierania danych w SIO</p>	<p>W przypadku przedmiotowej rekomendacji, żadna ze wskazanych instytucji nie przedstawiła weryfikacji dotyczącej stanu jej wdrożenia - nie było to również możliwe na podstawie nadesłanych Państw Działania na rok 2009.</p>			
	Skala ważności	<table border="1"> <tr> <td>Nieznaczny</td> <td>Istotny</td> <td>Krytyczny</td> </tr> </table>				Nieznaczny	Istotny	Krytyczny
	Nieznaczny	Istotny				Krytyczny		
Rekomendacja	Należy na bieżąco monitorować standardy wyposażenia ośrodków egzaminacyjnych i wyposażać je w sprzęt zapewniający wysoką jakość kształcenia zawodowego.							
26	Wsparcie systemu doradztwa zawodowego	Pozycja nauczyciela/doradcy zawodowego jest niejasno określona; w chwili obecnej brak systemowych mechanizmów wspierających jego pozycję.	<p>Adresat rekomendacji: MEN</p> <p>Działania skierowane na rzecz opracowania Koncepcji kompleksowego poradnictwa zawodowego powinny zostać opracowane w ramach projektów systemowych realizowanych przez MEN, w ramach Priorytetu III PO KL. Wypracowana w ten sposób koncepcja powinna stanowić następnie punkt wyjścia dla stworzenia przez MEN długofalowej strategii działania w przedmiotowym zakresie.</p>	<p>Plany Działania 2009-2013</p>	<p>Rekomendacja w trakcie realizacji:</p> <p>Ministerstwo Edukacji Narodowej realizuje obecnie projekt systemowy <i>Opracowanie i wdrożenie modelu doradztwa edukacyjno-zawodowego oraz internetowego systemu poradnictwa edukacyjno – zawodowego</i> Przewidywany okres realizacji projektu: 2009-2012</p>			

LP	Typ wsparcia	Obszar problemowy			sposób wdrożenia i instytucja właściwa	Termin	Weryfikacja
	Skala ważności	Nieznaczny	Istotny	Krytyczny			
	Rekomendacja	<p>Ministerstwo Edukacji Narodowej powinno jasno określić stanowisko w sprawie poradnictwa zawodowego i podjąć długofalowe strategiczne działania w obszarze edukacji, pozwalające integrować procesy kształcenia, wychowania i opieki nad młodzieżą z przygotowaniem jej do pełnienia w przyszłości roli pracownika, przedsiębiorcy, etc. Działania te powinny objąć uczniów gimnazjum i szkół ponadgimnazjalnych.</p> <p>W tym celu MEN powinien przeznaczyć określone środki finansowe na zatrudnienie doradców zawodowych w szkołach (począwszy od gimnazjum), określić ich zakres i formy działania, opracować zasady i zakres współpracy z organizacjami przedsiębiorców.</p>					
27	Wsparcie systemu doradztwa zawodowego	<p>Obecnie na użyteczność i trwałość projektu dotyczącego doradców zawodowych negatywny wpływ ma brak zainteresowania współpracą z doradcami ze strony pracodawców i brak zainteresowania organów prowadzących dla tworzenia tych funkcji w szkołach, co tworzy razem negatywne sprzężenie zwrotne.</p>			Adresat rekomendacji: MEN	Plany Działania 2009-2013	<p>W przypadku przedmiotowej rekomendacji, Ministerstwo Edukacji Narodowej nie przedstawiło weryfikacji dotyczącej stanu jej wdrożenia - nie było to również możliwe na podstawie nadesłanego Planu Działania na rok 2009.</p>
	Skala ważności	Nieznaczny	Istotny	Krytyczny			
	Rekomendacja	<p>Należy podejmować działania mające na celu wspieranie lokalnych inicjatyw wzmacniających pozycję doradztwa zawodowego. Rozwiązanie powinno być kompleksowe i zakładać stworzenie systemu doradztwa zawodowego dla uczniów, obejmującego szkołę, poradnię psychologiczno-pedagogiczną, PUP i pracodawców. System ten powinien funkcjonować od poziomu gimnazjum, a więc zanim uczeń podejmie pierwsze decyzje o swojej drodze edukacyjnej. Prawidłowo funkcjonujący system doradztwa zawodowego powinien znacząco wpłynąć na wyrównywanie szans. Ponadto w ramach projektów, które mają być wdrażane w przyszłości należy wspierać tworzenie lokalnych partnerstw angażujących szkoły, PUP, PPP oraz pracodawców.</p>			<p>Ministerstwo Edukacji Narodowej powinno podjąć działania mające na celu wzmocnienie współpracy pomiędzy doradcami edukacyjno-zawodowymi zatrudnionymi w placówkach oświatowych z instytucjami publicznymi służb zatrudnienia, posiadającymi duże doświadczenie w przedmiotowym zakresie (w szczególności w nawiązywaniu współpracy z pracodawcami). Ministerstwo powinno ponadto rekomendować zacieśnienie współpracy w przedmiotowym zakresie pomiędzy placówkami edukacyjnymi a poradniami psychologiczno-pedagogicznymi.</p>		

LP	Typ wsparcia	Obszar problemowy	sposób wdrożenia i instytucja właściwa	Termin	Weryfikacja			
28	Wsparcie w budowaniu partnerstwa na rzecz edukacji i kształcenia	W Działaniach 2.1. i 2.2. SPO RZL nie zaplanowano wsparcia w zakresie partnerstwa na rzecz edukacji i kształcenia ustawicznego oraz współpracy szkół i placówek kształcenia ustawicznego z pracodawcami.	Adresat rekomendacji: MRR, MEN Na poziomie programowania rekomendacja została wdrożona. Zapisy dotyczące obszarów wspierania partnerstwa na rzecz edukacji i kształcenia ustawicznego znalazły się w Planach Działania na lata 2007/2008.	31 grudnia 2008 roku i wspierane do końca okresu programowania.	Rekomendacja w trakcie realizacji			
	Skala ważności	<table border="1"> <tr> <td>Nieznaczny</td> <td style="background-color: #cccccc;">Istotny</td> <td>Krytyczny</td> </tr> </table>				Nieznaczny	Istotny	Krytyczny
	Nieznaczny	Istotny				Krytyczny		
Rekomendacja	Należy wspierać obszar partnerstwa na rzecz edukacji i kształcenia ustawicznego oraz współpracy szkół i placówek kształcenia ustawicznego z pracodawcami poprzez: podejmowanie działań ukierunkowanych na współpracę z pracodawcami, promowanie dotychczasowych „dobrych praktyk” na poziomie lokalnym i krajowym, stworzenie forum współdziałania ponadresortowego, które zajmowałoby się promocją idei tworzenia partnerstwa oraz współpracy szkół i placówek kształcenia ustawicznego z pracodawcami oraz monitorowałoby podejmowanie lokalnych inicjatyw w tym zakresie.							

OBSZAR PROBLEMOWY: ZWIĘKSZENIE ADEKWATNOŚCI WSPARCIA W PRZYSZŁOŚCI

LP	Typ wsparcia	Obszar problemowy	sposób wdrożenia i instytucja właściwa	Termin	Weryfikacja
		<p>a) Warunkiem adekwatności wsparcia jest jak najszersze oparcie się na lokalnym diagnozowaniu potrzeb. System ten powinien obejmować także badanie potrzeb edukacyjnych nauczycieli. Obok funkcji informacyjnej, powinien spełniać także funkcje promocyjną i doradczą. Realizacji tej rekomendacji będzie służyć: analiza dotychczas stosowanych metod pozyskiwania informacji (KOWEZIU, Kuratoria, ew. Instytut Badań Edukacyjnych i inne placówki naukowe); objęcie wsparciem projektów służących wypracowaniu metod skutecznego badania potrzeb edukacyjnych, na wzór projektów badawczych dotyczących rynku pracy, realizowanych w okresie 2004-2007 w ramach Działania 2.1 ZPORR, co powinno znaleźć odzwierciedlenie w Planach Działania dla Priorytetu 3 i 9 PO KL; projekty takie mogą być również finansowane w ramach Pomocy Technicznej (aczkolwiek w tym wypadku mogą to być projekty o charakterze ewaluacyjnym, realizowanym przez IP oraz IP drugiego stopnia);</p>	<p>Adresat rekomendacji: MRR, MEN W ramach Działań przyjętych do realizacji w obrębie Priorytetu trzeciego przewidziano działania nakierowane na badanie potrzeb edukacyjno – zawodowych, efektywności kształcenia oraz dostosowania jego zakresu do potrzeb rynku pracy. Wyniki analiz powinny zostać rozpowszechnione, tak aby dane mogły być wykorzystywane zarówno na potrzeby wdrażania projektów systemowych, jak i tych wdrażanych na poziomie regionalnym.</p>	<p>Plany Działania 2009-2013</p>	<p>Przedmiotowa rekomendacja została wdrożona przez MRR na poziomie programowania.</p> <p>Natomiast W przypadku MEN, nie przedstawiono żadnej weryfikacji odnoszącej się do stanu jej wdrożenia - nie było to również możliwe na podstawie nadesłanych Pałnów Działania na rok 2009.</p>

OBSZAR PROBLEMOWY: ZARZĄDZANIE OŚWIATĄ NA POZIOMIE LOKALNYM

LP	Typ wsparcia	Obszar problemowy	sposób wdrożenia i instytucja właściwa	Termin	Weryfikacja
30	Zdolności absorpcyjne JST	Wsparcie EFS generalnie przyczyniło się do zwiększenia zdolności absorpcyjnych JST w zakresie pozyskiwania środków na rzecz oświaty. Poprawa zdolności absorpcyjnych JST nie służy jednak w tej chwili wyrównywaniu szans edukacyjnych, a raczej pogłębia nierówności. Jest to proces trudny do sterowania: w pierwszej kolejności poprawia się sytuacja najaktywniejszych, a po nasyceniu się ich potrzeb z ich doświadczeń korzystają mniej aktywni.	Adresat rekomendacji: MRR, IP, ROEFS. <ul style="list-style-type: none"> Zadania dotyczące realizowania polityki informacyjno szkoleniowej w przedmiotowym zakresie powinny zostać przypisane ROEFS. W tym celu Ministerstwo Rozwoju Regionalnego powinno doprecyzować zakres zadań Ośrodków, w kontekście potrzeb (potencjalnych) beneficjentów w tym zakresie, tak aby mogły one wpływać na podniesienie zdolności absorpcyjnej JST. Ponadto Instytucje Pośredniczące we wdrażaniu PO KL, powinny doprecyzować kryteria wyboru projektów w sposób, który umożliwi aplikowanie o środki dostępne w ramach EFS w sposób minimalizujący dysproporcje w możliwości absorpcyjnej JST na poziomie poszczególnych regionów. 	MRR powinno doprecyzować zakres zadań Ośrodków do końca 2008 roku. Plany Działania na 2009 rok.	Rekomendację wdrożono zgodnie z opisem na poziomie: Województwa dolnośląskiego Województwo warmińsko-mazurskie Województwa łódzkiego Województwa wielkopolskiego Województwa opolskiego Województwa podkarpackiego Zadeklarowano realizację rekomendacji w kolejnych latach wdrażania Programu Województwo mazowieckie Jednocześnie Świętokrzyskie Biuro Rozwoju Regionalnego zadeklarowało, iż przedmiotowe kryterium zostało zaplanowane przez IP ale zostało usunięte przez PKM.
	Skala ważności Rekomendacja	Nieznacznym Istotny Krytyczny			

LP	Typ wsparcia	Obszar problemowy	sposób wdrożenia i instytucja właściwa	Termin	Weryfikacja
31	Zarządzanie oświatą	<p>Obszarem, który nie był objęty interwencją EFS, były szkolenia dla osób zarządzających oświatą na poziomie JST: samorządowych menedżerów oświaty, dyrektorów szkół, przedstawicieli organizacji pozarządowych. Zabrakło również upowszechnienia optymalnych praktyk z zakresu zarządzania oświatą. Wobec wagi problemu, jakim jest zdolność pozyskiwania przez JST środków zewnętrznych na finansowanie potrzeb oświaty oraz prawidłowe gospodarowanie zasobami własnymi był to istotny niedostatek interwencji.</p> <p>Obszarem nie objętym wsparciem było również tworzenie partnerstw na rzecz edukacji oraz partnerstw na rzecz powiązania edukacji z potrzebami rynku pracy (m.in. z udziałem pracodawców). Stanowi to zagrożenie dla trwałości wszystkich ewaluowanych Działań.</p>	<p>Adresat rekomendacji: MRR, MEN, IP</p> <p>Ministerstwo Edukacji Narodowej powinno podjąć działania nakierowane na rzecz identyfikacji i promocji najlepszych praktyk wypracowanych podczas realizacji projektów w obszarze zarządzania oświatą. Zidentyfikowane programy i narzędzia powinny następnie zostać szeroko rozpromowane.</p> <p>Instytucje Pośredniczące PO KL powinny doprecyzować kryteria wyboru projektów w taki sposób, aby umożliwić wykorzystanie wypracowanych narzędzi efektywnego zarządzania placówką oświatową, które będą przyczyniać się do poprawy jakości kształcenia i szkolenia. Ponadto w Planie Działań Priorytetu 3 znalazły się zapisy gwarantujące rozpoczęcie wdrażania projektu Instytucji Pośredniczącej MEN w ramach, którego zostaną stworzone narzędzia i wskaźniki umożliwiające monitorowanie, ewaluację i badania systemu oświaty. Wypracowane narzędzia i wskaźniki umożliwią efektywne zarządzanie szkołami i placówkami na wszystkich poziomach zarządzania.</p> <p>Jednocześnie MEN powinno rozpocząć realizację działań nakierowanych na rzecz identyfikacji i promocji najlepszych praktyk w ramach działań informacyjno –promocyjnych PO KL dotyczących identyfikacji i upowszechnienia dobrych praktyk w obszarze edukacji przedszkolnej i dotacji dla szkół na projekty rozwojowe, również w kontekście zarządzania oświatą.</p> <p>Ponadto narzędzia efektywnego zarządzania powinny być wypracowane w ramach projektów, dotyczących nadzoru pedagogicznego w Priorytecie 3 PO KL,</p>	<p>realizowanie przez cały okres wdrażania Programu</p> <p>Plany Działania 2008-2013</p> <p>realizowanie przez cały okres wdrażania Programu.</p> <p>Plany Działania 2008-2013</p>	<p>Rekomendację wdrożono zgodnie z opisem na poziomie:</p> <p>MEN - Opracowanie i upowszechnienie w nakładzie 35 000 egz. publikacja <i>Europejski Fundusz Społeczny dla Edukacji. Podstawowe zagadnienia z zakresu zarządzania projektami - doświadczenia z wdrażania Działania 2.1 i 2.2 SPO RZL 2004-2006</i> – zawiera m.in. dobre praktyki w projektach EFS dotyczących m.in. edukacji przedszkolnej i dotacji rozwojowych dla szkół</p> <p>Województwa wilekopolskiego</p> <p>Zadeklarowano realizację rekomendacji w kolejnych latach wdrażania Programu</p> <p>Województwo świętokrzyskie Województwo lubelskie</p>
	Skala ważności	Nieznaczny	Istotny	Krytyczny	
	Rekomendacja	Wprowadzenie do Planów Działania dla Priorytetu 9 i 3 preferencji dla inicjatyw szkoleniowych i promocyjnych z zakresu promocji dobrych praktyk zarządzania edukacją, tworzenia lokalnych polityk edukacyjnych i partnerstw na rzecz edukacji i na rzecz powiązania edukacji z rynkiem pracy.			
32	Lokalne polityki oświatowe	Trwałości i skuteczności efektów oddziaływania ewaluowanych Działań zagrażają w dużej mierze czynniki polityczne: kadencyjność władz oświatowych na różnych szczeblach oraz niespójność polityk oświatowych na szczeblu lokalnym, regionalnym i centralnym w triadzie: Ministerstwo – Kuratorium – organy prowadzące.	<p>Adresat rekomendacji: MRR, ROEFS.</p> <p>Wsparcie realizowane w ramach PO KL powinno przyczyniać się do kreowania trwałych partnerstw działających na rzecz poprawy sytuacji w obszarze systemu kształcenia i szkolenia. Kryterium takie nie powinno być jednak traktowane jako</p>	<p>Realizowanie przez cały okres</p>	<p>Rekomendacja w trakcie realizacji</p>

LP	Typ wsparcia	Obszar problemowy	sposób wdrożenia i instytucja właściwa	Termin	Weryfikacja		
		W przypadku organu prowadzącego problemem groźnym dla trwałości efektów Działań jest bardzo często także brak konsensu społeczności lokalnej wokół polityki oświatowej. Nie sprzyja to także wprowadzaniu optymalnego modelu zarządzania oświatą w JST.	strategiczne przy wyborze projektów do realizacji. Istotnie jest jednak promowanie problematyki partnerstwa, szczególnie w ujęciu realizowania polityk regionalnych. Wsparcie takie powinno być realizowane w szczególności w ramach Działania 9.5. Regionalne Ośrodki EFS powinny również realizować wsparcie szkoleniowo informacyjne z uwzględnieniem dobrych praktyk wypracowanych i zidentyfikowanych w przedmiotowym zakresie.	wdrażania Programu.			
	Skala ważności	Nieznaczny				Istotny	Krytyczny
	Rekomendacja	Przesłanką zwiększenia skuteczności i trwałości wsparcia EFS będzie przede wszystkim oddziaływanie na zmiany systemowe, sprzyjające tworzeniu lokalnych polityk edukacyjnych. Oznacza to: a) Udział powiatów i gmin w zakresie rozwoju oświaty w lokalnych i regionalnych partnerstwach i/lub kreowanie tego typu partnerstw, czemu powinny służyć odpowiednie preferencje w Planach działania Priorytetu 9 i 3 PO KL.					
		b) W przyszłości należałoby rozważyć dofinansowanie inicjatyw realizowanych na poziomie jednostki samorządu terytorialnego i szkoły jednocześnie, gdzie projekt rozwojowy w większym stopniu angażowałby samorząd i jako warunek konieczny zakładał integrację społeczności lokalnej. Ważnym warunkiem powodzenia może być także w tym przypadku długotrwałość projektów, co może znaleźć odzwierciedlenie w Planach Działania dla Priorytetu 9 PO KL.	Adresat rekomendacji: IP Instytucje Pośredniczące powinny zwrócić uwagę na przedmiotową problematykę podczas tworzenia Planów Działania dla Priorytetu dziewiątego (w szczególności w przypadku Działania 9.5). Celowym byłoby również stworzenie poradnika, uwzględniającego dobre praktyki wypracowanych w tym zakresie w ramach SPO RZL.	Plany Działania na 2009 rok	Rekomendację wdrożono zgodnie z opisem na poziomie: Województwa dolnośląskiego Województwa małopolskiego Województwa lubelskiego Województwa wielkopolskiego Województwo opolskie zadeklarowało, iż działania nakierowane na rzecz wdrożenia przedmiotowej rekomendacji nie będą podejmowane		
		c) W przypadku obszarów wiejskich formułą rokującą największe szanse jest Lokalna Grupa Działania LEADER. Warto również brać pod uwagę partnerstwa tworzone w ramach innych projektów promujących ideę partnerstwa. Zadaniem MEN byłaby w tym	Adresat rekomendacji: IP PO KL, MEN Przedmiotowe działania powinny być realizowane przede wszystkim przez Instytucje Pośredniczące zaangażowane we wdrażanie Priorytetu IX, natomiast Ministerstwo Edukacji Narodowej powinno podjąć działania mające na celu promocję idei partnerstwa poprzez istniejące sieci współpracy partnerstw (w tym poprzez Krajową	Realizowanie przez cały okres wdrażania Programu.	Rekomendację wdrożono zgodnie z opisem na poziomie: Województwa dolnośląskiego Województwa łódzkiego Województwa małopolskiego Województwa wielkopolskiego		

LP	Typ wsparcia	Obszar problemowy	sposób wdrożenia i instytucja właściwa	Termin	Weryfikacja
		<p>przypadku promocja problematyki edukacyjnej poprzez Krajową Sieć LEADER+ oraz inne sieci współpracy partnerstw, związki gmin, powiatów itp.</p>	<p>Sieć LEADER+)</p>		<p>Zadeklarowano realizację rekomendacji w kolejnych latach wdrażania Programu</p> <p>Województwo lubelskie</p>

OBSZAR PROBLEMOWY: BADANIA BENEFICJENTÓW OSTATECZNYCH

LP	Typ wsparcia	Obszar problemowy	sposób wdrożenia i instytucja właściwa	Termin	Weryfikacja			
33	Bazy danych BO	<p>Realizacja niniejszego badania ewaluacyjnego potwierdziła istnienie powszechnych problemów, które stanowią zagrożenie dla prawidłowej realizacji badań ewaluacyjnych w przyszłości. Są nimi:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Niekompletne i błędne bazy danych BO; o Brak w bazach danych informacji kluczowych dla realizacji badania ewaluacyjnego; o Trudności z pozyskiwaniem baz danych BO związane z brakiem jednolitych procedur przekazywania baz w poszczególnych instytucjach wdrażających. <p>Powyższe problemy skutkują koniecznością wydłużenia fazy przygotowującej badanie, trudnościami proceduralnymi przy przekazywaniu baz Wykonawcy badania oraz koniecznością wyłączenia z badania baz, dla których dane są niekompletne lub błędne.</p>	<p>Adresat rekomendacji: MRR, IP</p> <p>W obecnym okresie programowania obowiązek pozyskiwania, gromadzenia a następnie przekazywania IZ danych beneficjentów oraz indywidualnych i instytucjonalnych beneficjentów ostatecznych wsparcia realizowanego w ramach PO KL, będzie spoczywał na poszczególnych Instytucjach Pośredniczących. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego wypracowało zakres danych BO gromadzonych w Podsystemie Monitorowania EFS (PEFS). Instytucje Pośredniczące powinny dołożyć wszelkich starań, aby dane importowane do PEFS były kompletne i rzetelne, w szczególności poprzez: zamieszczenie odpowiednich zapisów w umowach z projektodawcami, weryfikowanie danych przed dokonaniem importu do bazy, realizowanie działań mających na celu minimalizację opóźnień w importowaniu danych do PEFS.</p>	<p>Realizowanie przez cały okres wdrażania Programu.</p>	<p>Rekomendacja realizowana jest przez IP z województwa:</p> <p>warmińsko – mazurskiego łódzkiego lubelskiego wielkopolskiego</p>			
	Skala ważności	<table border="1"> <tr> <td>Nieznaczny</td> <td style="background-color: #cccccc;">Istotny</td> <td>Krytyczny</td> </tr> </table>				Nieznaczny	Istotny	Krytyczny
	Nieznaczny	Istotny				Krytyczny		
Rekomendacja	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rekomendowane jest, aby dane BO były weryfikowane pod względem kompletności i prawidłowości. 2. Zaleca się także, aby w bazach danych umieszczać informacje kompletne, pozwalające na pełną identyfikację BO (np. numery telefonów wraz z numerami kierunkowymi). Dane niekompletne nie powinny być umieszczane, ale powinny być odsyłane do podmiotów realizujących zamówienie z wnioskiem o uzupełnienie. 3. Konieczne jest opracowanie procedur przekazywania baz danych przez administratora danych podmiotom realizującym badanie BO. 							